

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Mfv.II.10.323/2016/6.

A tanács tagjai: Dr. Stark Marianna a tanács elnöke, előadó bíró
Szolnokiné dr. Csernay Krisztina bíró
Sipőczné dr. Tanczos Rita bíró

A felperes:

A felperes képviselője:

Az alperes:

Az alperes képviselője: jogtanácsos

A per tárgya: illetmény megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Egri Törvényszék
2.Mf.20.011/2016/5.

Az elsőfokú bíróság határozata: Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
7.M.250/2015/9.

Rendelkező rész

A Kúria az Egri Törvényszék 2.Mf.20.011/2016/5. számú ítéletét az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.M.250/2015/9. számú ítéletére is kiterjedően hatályon kívül helyezi és a közigazgatási és munkaügyi bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

A felek felülvizsgálati eljárási költségét 10.000,- Ft-ban (tízezer forintban), míg a felülvizsgálati eljárásban felmerült illetéket 50.000,- Ft-ban (ötvenezer forintban) állapítja meg.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

Tényállás

[1] A felperes hivatásos szolgálati viszonyban teljesített szolgálatot az ... Rendőrkapitányság K. Osztály J. Alosztály állományában járőr, majd járőrvezető beosztásban. A peresített időszakban, 2012. május 1. és 2014. május 31. között több, az állományilletékes parancsnok által országos vagy területi szinten elrendelt fokozott ellenőrzésben vett részt, a kimutatás szerint 2360,5 órában.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

[2] A felperes szolgálati panasza elutasítását követően előterjesztett keresetében 456.167,- Ft akciószolgálati pótlék és késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest, a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 254. § (2) bekezdés b)

pontjának 7. alpontja és a Hszt. végrehajtásáról szóló 140/1996.(VIII.31.) Kormányrendelet (a továbbiakban: R.) 57. §-a alapján.

- [3] Az alperes ellenkérelmében a felperes keresetének elutasítását kérte.

Az első- és a másodfokú ítélet

- [4] Az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.M.250/2015/9. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek akciószolgálati pótlék címén bruttó 456.167,- Ft-ot és ezen összeg 2013. június 5-től kifizetésig járó törvényes késedelmi kamatát.
- [5] A közigazgatási és munkaügyi bíróság érdemi döntése meghozatalánál annak tulajdonított jelentőséget, hogy az alperes a perben nem vitatta, hogy a felperes az általa megjelölt akciónak nevezett feladatok ellátásában részt vett és ezek az akciók országos elrendelésű, fokozott ellenőrzések voltak. Jogi álláspontja alátámasztásaként hivatkozott a Kúria elvi határozatában foglaltakra (EBH 2014.M.1., 2014.M.17.), arra, hogy a felperest a fokozott ellenőrzések szervezetségi szintje és kiterjedése alapján megilleti az általa igényelt pótlék, az arra való jogosultságának nem feltétele az R. 28. §-ában foglaltak teljesülése.
- [6] Az alperes fellebbezése folytán eljáró Egeri Törvényszék 2.Mf.20.011/2016/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helyes indokai alapján helybenhagyta.

A felülvizsgálati kérelem és felülvizsgálati ellenkérelem

- [7] A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben annak hatályon kívül helyezését, és - tartalma szerint - a felperes keresetének elutasítását kérte.
- [8] Érvelése szerint az R. 28. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakat az R. 57. §-ában megfogalmazottak előfeltételeként kell vizsgálni. Érvelése szerint a pótlékjogosultság általános feltétele szükségszerűen valamilyen többletteljesítmény, az átlagos és általánosan teljesítendő (munkaköri leírásban általános rendőri feladat megjelöléssel szereplő) napi szolgálati feladatokon túli, valós plusz munkateljesítmény. A vagylagos jogszabályi feltételre tekintettel ugyan nem szükséges kitérni a különleges szolgálati feladat pótlékjogosultságot keletkeztető mivoltára, hiszen itt nem kell különleges teljesítmény, különleges veszéllyel járó feladatot teljesítenie a szolgálatot ellátónak. A különleges szolgálati feladat pótlékre jogosító körülménye azonban rámutat arra, hogy ilyen különlegesnek tekinthető feladatok hiányában is valamilyen többlet jogosíthat pótlékre. A felperes azonban az adott perben nem tudta ezt a napi szolgálati feladataitól eltérő tényleges többletet semmi mással alátámasztani, mint a pusztán állítással, hogy mint körzeti megbízottként szolgálatot teljesítőnek ilyen országos, illetve területi akciókban, ellenőrzésekben nem a szokványos napi rendőri feladatait kellett teljesítenie.
- [9] Az alperes szerint a koncentráltan és összehangoltan ellátott

szolgálati feladat a végrehajtó állomány esetében a rendőri munka része, amely nem jár valós többletkövetelmények teljesítésével, átlagosnál kedvezőtlenebb körülmények elviselésével. Ilyenfajta többletet pedig a felperes a napi, szokásos feladataitól ugyan valóban eltérő, de munkaköri leírása, beosztása, képzettsége alapján, mint az ellenőrzések során általános rendőri feladatként elvárható feladatain túl nem teljesített. Az ellenőrzések alkalmával általános rendőrségi feladatokat látott el, melyet a szolgálati szabályzat kötelezettségként ír elő minden rendőrként hivatásos szolgálati jogviszonyban álló részére. Az intézkedések tartalmi vizsgálata rávilágít, hogy annak ellenére, hogy azok legtöbbször kizárólagosan terminológiai okból „akcióként” vannak nevesítve, valójában egy összehangolt, de általános rendőri feladatokat tartalmazó feladatvégzést jelentenek, mindenféle többletteljesítmény, többletelvárás nélkül.

- [10] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte. Hivatkozása szerint az R. 28. §-a és az 57. §-a sem írja elő a pótlékjogosultsághoz az általános rendőri feladatoktól eltérő feladatellátást. A hivatásos állomány tagja minden esetben rendőri feladatokat teljesít még akkor is, ha akcióban vesz részt. Az alperes által előadottak legfeljebb a különleges szolgálati feladat körében lehetne értelmezhető, amelynek fennállása jelen peres eljárásnak nem volt tárgya, hiszen alperes sem vitatta, hogy országos és területi szintű elrendelésekben vett részt a felperes.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [11] A felülvizsgálati kérelem a következők szerint megalapozott.
- [12] A perbeli iratok szerint a felperes több fokozott ellenőrzésben vett részt. Országos idegenrendészeti és migrációs, valamint országos közrendvédelmi és közlekedésrendészeti fokozott ellenőrzésben.
- [13] Az alperes ugyan nem vitatta, hogy a felperes állományilletékes parancsnoka által országos vagy területi szinten elrendelt fokozott ellenőrzésekben vett részt, azonban ellenkérelmében és a peres eljárás folyamán mindvégig arra hivatkozott, hogy azok tartalmi vizsgálatuk (és nem elnevezésük) alapján egyik esetben sem minősülnek akciónak, mely akciószolgálati pótlékre jogosította volna az e tevékenységben résztvevőket.
- [14] A Kúria több eseti döntésében az egyedi tényállások alapján folyamatosan értelmezte és pontosította az akciószolgálati pótlékre való jogosultság jogszabályi feltételeit.
- [15] A perben még irányadó Hszt. 254. § (2) bekezdés b) pontjában szabályozott, a teljesített óránként megállapított akciószolgálati pótlék fizetésének feltételeiről az R. 57. §-a rendelkezett. E szerint arra az jogosult, aki az állományilletékes parancsnok által szolgálati feladat végrehajtása érdekében elrendelt országos vagy területi akcióban, illetőleg különleges szolgálati feladatban vesz részt. Az akciószolgálati pótlékre jogosultság vagylagos

jogszabályi feltétele tehát az állományilletékes parancsnok által szolgálati feladat végrehajtása érdekében elrendelt országos vagy területi akcióban való részvétel, vagy az illetékes parancsnok által szolgálati feladat végrehajtása érdekében elrendelt különleges szolgálati feladatban való részvétel.

[16] A Kúria elvi határozatában mondta ki, miszerint fokozott ellenőrzésben való részvétel esetén csak a tényállás kellő tisztázását követően lehet megalapozottan állást foglalni abban a kérdésben, hogy az elnevezésétől függetlenül pótlékra jogosító akciónak minősült-e (EBH 2014.M.17.).

[17] Az elmúlt években az országban több megyében indultak azonos jogalapon azonos igények iránti munkaügyi jogviták. A Kúriához felterjesztet ügyek alapján megállapítható, hogy a keresetek alapjául megjelölésre kerültek olyan, beazonosíthatóan azonos szám alatt országos vagy területi szinten elrendelt ellenőrzések, amelyek - részletes bizonyítási eljárás lefolytatását és a tényállás kellő tisztázását követően - megállapíthatóan nem minősültek koncentráltan és összehangoltan ellátott szolgálati feladat ellátásának sem helyi, sem területi, sem országos szinten, mert térben és időben nem voltak koncentráltak, a hivatásos állomány tagjai túlnyomórészt a saját illetékességi területükön a napi szolgálati idejükben a napi szolgálati feladataikat látták el akkor is, amikor a feladatellátás elrendelése magasabb szinten történt. Megállapítható volt az is, hogy országos szinten a feladatmeghatározás általános volt, külön terv ezért a végrehajtására nem készült, erő és eszközkoncentrációt az elrendelt fokozott ellenőrzések nem igényeltek, nem került sor az állomány átcsoportosítására, jelentési kötelezettség a feladat végrehajtásával összefüggésben külön nem volt előírva. Az érintett utasításokban foglaltak ellátása valamennyi szolgálatos állomány által, a szolgálati feladatoktól el nem különült módon került végrehajtásra.

[18] Figyelemmel arra, hogy az ország különböző megyéiben azonos jogalapon, azonos igények fogalmazódtak meg, és ezek tárgyában sorozatperek indultak, azok nem bírálhatók el a hivatkozott fokozott ellenőrzések részletes vizsgálata és értékelése nélkül az országban eltérően. Mivel az adott esetben az alperes a felperes igényét nem ismerte el, a felperes érdekében állt a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján annak bizonyítása, hogy a kimutatás szerinti fokozott ellenőrzések valóban megfeleltek a pótlékra jogosító akció feltételének.

[19] Fokozott ellenőrzésben való részvétel során a hivatásos állomány tagja szolgálati feladatait teljesíti, amelyért a beosztási illetményt meghaladóan külön ellentételezés nem jár. Pótlék iránti igényt akkor alapozhat meg, ha a szolgálat teljesítésének szervezettségét, koncentráltságát, összehangoltságát vagy veszélyét, az igénybevétel mértékét befolyásoló többletkövetelmény megállapítható, amelyre a felülvizsgálati kérelem helytállóan hivatkozott. A szervezettségi szint és a

kiterjedés mértéke akkor alapozhatja meg a pótlékot, ha a szolgálati feladat végrehajtása azonos elrendelés alapján egyidejűleg országos vagy területi szintű. Az akciószolgálati pótlék jellegéből és rendeltetéséből is az következik, hogy egyedi, kivételes szolgálatellátás ellentételezése (Mfv.II.10.624/2014/5., Mfv.II.10.181/2015/4., Mfv.II.10.502/2015/5., Mfv.II.10122/2016/4.).

- [20] Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján a közigazgatási és munkaügyi bíróság ítéletére is kiterjedően hatályon kívül helyezte és a közigazgatási és munkaügyi bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.
- [21] A megismételt eljárásban a Pp. 3. § (3) bekezdésének megfelelő kioktatást követően szükséges a tényállás teljes körű feltárása és a bizonyítékok értékelése.
- [22] A rendelkezésre álló iratokból az igény megalapozottságára aggálytalan következtetést csupán azon akció és intézkedési tervek alapján lehet levonni, ahol a magasabb szinten elrendelt fokozott rendőri intézkedés néhány napra koncentráltan egyidejűleg több rendőr-főkapitányság vagy rendőrkapitányság állományát összehangoltan, egyazon időpontban érintette.

Záró rész

- [23] A Kúria a felülvizsgálati eljárásban felmerült költség és illeték összegét a Pp. 275. § (5) bekezdése alapján csupán megállapította, melynek viseléséről az új határozatot hozó bíróság dönt.
- [24] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2017. február 22.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró, Sipőczné dr. Tánczos Rita s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bírósági ügyintéző